

19/6-20

LA VETERINÀRIA C A T A L A N A

S U M A R I

PERSPECTIVES, **editorial**. – COSES D'ACTUALITAT, per **Josep Vidal Munné**. – LA VACUNACIÓ DEL BESTIAR A CATALUNYA, per **Ramon Vilaró i Galceran**. – ACTIVITAT DOCTRINAL: «PERINEUMONIA BOVINA / LA ARSENO-RESISTENCIA EN LA ARSENOTERAPIA DE ESTA ENFERMEDAD», por **Salvador Riera Planagumá**. – ELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA, per **Enric Sala**. – ACTIVITAT DEL COL·LEGI / LLISTA DE SRS. COL·LEGIATS / JUNTES CONSTITUIDES DE LES DELEGACIONS. – NOTICIARI

BUTLLETÍ DEL COL·LEGI OFICIAL
DE VETERINARIS DE CATALUNYA

LABORATORIS
OPOTHREMA
S. A.

Director: Josep Vidal Munné

SÈRUMS
I VACUNES

PREPARACIÓ
D'AUTOVACUNES

ANÀLISIS
I CONSULTES

DESPATX :

Plaça Catalunya, 6, 2^{on.} - 2^{a.}

Telèfon 21202

BARCELONA

La Veterinària Catalana

BUTLLETÍ DEL COL·LEGI OFICIAL
DE VETERINARIS DE CATALUNYA

Director : EL PRESIDENT DEL COL·LEGI DE VETERINARIS DE CATALUNYA

Col·laboradors : TOTS ELS COMPANYS QUE ENS HONORIN AMB ELS SEUS TREBALLS

Secretari de Redacció : RAMON VILARÓ I GALCERAN (Rubi)

Es repartit gratuïtament a tots els col·legiats

Portaferrissa, 10 - 1.er

BARCELONA

Telèfon 21202

PERSPECTIVES

Tot just sortit de màquina el primer número del Butlletí, com a publicació portantveu de l'organització professional veterinària de Catalunya, ens adonàrem ja de la importància que aquest senzill fet podria arribar a tenir per nosaltres, exercint una nova disciplina mental i àdhuc influenciant, a la llarga, el nostre esdevenidor col·lectiu, social i científic.

La lectura d'algunes cartes rebudes criticant la nostra publicació i el comentari espontani d'algun article periodístic, ens han vingut a confirmar, en part, la creença que era ja una necessitat inajornable el fet de que els veterinaris catalans tinguéssim un òrgan, butlletí o revista periodística, propi, escrit per tots nosaltres, que amb un ritme animat pels batecs del nostre viure professional quotidià, veritable pols col·lectiu, estampés en les seves pàgines, un dia i altre, els nostres neguits, les nostres ànsies de renovellament constant i les naturals aspiracions d'un millorament progressiu i dignificador.

Amb la nostra sortida hem emprès ja la ruta al costat dels mesos i dels anys que de mica en mica escolen la vida dels homes i de les generacions. Endavant però! Cal seguir fent via treballant per la nostra classe i pels interessos morals i materials que li són confiats. Ja en la salutació del primer número dèiem que aquestes planes són obertes a tots els vents i que acolliran totes les inquietuds professionals.

Esperem que els companys de Catalunya sabran veure la finalitat que mou la nostra ploma, en pro sempre d'uns ideals noblement sentits i en defensa d'una millor justícia i d'un més explícit reconeixement de les aptituds dels Veterinaris catalans, com a tècnics sanitaris i zootècnics de la nostra terra. Al costat de tot això confiem també que els companys rurals, aïllats a voltes de tot esplai professional selecte, hi veuran, a més d'un nou lligam de companyerisme, una deu on abeurar-se periòdicament d'una fresca espiritualitat que els hi conforti l'ànima.

Coses d'actualitat

Per Josep Vidal Munné

Si m'haguessin dit tres anys enrera, que jo havia de fer campanyes de caire professional, m'hauria semblat que tocaven el violon. Però és cosa vella allò de que no pot dir-se massa fort «d'aquesta aigua no en beuré». Val a dir, però, que de bell antuvi, en sentir l'aspror de la lluita havia fet el propòsit de deixar-ho córrer i tornar a la meva tasca d'engaviador de microbis. ¿Recordeu, amic Marull, la vostra protesta pel meu defalliment? Però ara soc al ball i he de ballar, i fins diré que hi trobo una certa voluptuositat. Tot amb tot, confesso que si ara fos a començar, triaria el paper d'espectador i segurament gaudiria de més tranquil·litat.

Jo voldria fer avinent als meus adversaris més o menys hipotètics, que no es preocupin de l'aspecte personal en la lluita que sembla cada dia més clara. La insignificància de la meva persona s'esmuny discretament per a deixar pas a allò que jo crec més important: La polarització del pensament general de la Veterinària catalana. Ja veieu que no és fàcil guanyar-me a orgullós!

Aquest preludi ve a to amb la posició d'un sector de la nostra professió, respecte a l'encàrrec que em fou atorgat d'organitzar els serveis de Veterinària a Catalunya. Conseqüent amb les normes que sempre han inspirat les meves actuacions professionals, vaig invitar una representació de cada una de les Delegacions, més un representant dels Sub-

delegats, a que vulguessin assistir a una reunió per a donar-los-hi compte dels meus projectes, escoltar les llurs suggeriments i elaborar d'acord amb ells, un pla avalat amb la conformitat de les diverses representacions de la Veterinària nostrada.

Tots els estaments invitats, excepte els Subdelegats, tingueren la gentilesa de personar un representant. Foren escoltades i discutides totes les esmenes i addicions, i fou elaborat un projecte amb unànime conformitat, aixecant-se l'acta corresponent.

Als pocs dies aparagué al Butlletí Oficial aquesta orde que talment sembla la resposta a la meva invitació: Suspensió temporal de la comanda que m'havia estat feta. El fet pot atribuir-se a simple casualitat. Però, per antecedents de tots coneguts i pel to amb què està redactada l'orde, hom se sent enllaminat a fer-hi comentaris.

Altrament, sembla que per aquells dies una vestal dels subdelegats tronava de sacrosanta indignació, per motius que no hem pogut escatir d'una manera precisa.

Per si algú s'ha sentit satisfet del suposat greuge que se'm feia, sàpiga que personalment he restat absolutament tranquil, perquè penso que si amb tot aquest tripijoc hi ha una víctima, no és el que redacta aquestes ratlles: és la professió que ha de contemplar astorada com és obstruïda la ruta de la

nostra dignificació. Amb tot i el desig de divagar sobre suposicions que sabem massa certes, deixo al bon sentit dels meus companys el judicar actituds i posicions en defensa dels prestigis de la Veterinària.

I anem a un altre comentari d'un caire més incompreensible. Fa pocs dies va comunicar-me un company certament seriós, que una agrupació comarcal de Tarragona havia pres l'acord de demanar l'anul·lació de l'Estatut del Col·legi per a tornar a la Federació de Col·legis. Se'm digué que aquesta idea voleiava ja en qualque contrada lleidatana, i que sembla que el motiu, o un dels motius fonamentals d'aquesta decisió, és la signatura que porta el Decret que va establir el Col·legi únic.

Coses com aquestes fan rodar el cap a l'home més equànime. Si una de les causes del desmenjament és l'autor legal, lògicament és qüestió política, no de contingut. De manera que fet per un altre Govern seria bo i ara és cosa menyspreable? Deliciosa manera de raonar. Hom diu que no s'ha tingut per res en compte l'opinió de les Delegacions, i això sí que no es pot sostenir. Aprovat l'Estatut, fou encarregat a dos companys de les comarques catalanes (Lleida, Sr. Carner, i Tarragona, Sr. Civit) perquè adaptessin a les característiques comarcals el Reglament definitiu. Per motius de salut o per raons que no cal discutir, poques coses afegiren a l'Estatut original. Llavors hom acceptà l'ofertament del Col·legi de Girona, i va servir de discussió el projecte elaborat per aquells companys. D'això se'n dedueix que si el Reglament del Col·legi no és prou a gust dels companys de la perifèria de Barcelona, no és pas culpa dels que residim a la Ciutat. Altra-ment, a l'Assemblea on va discutir-se, hom podia dir-hi la seva, i me penso

que no existia cap propòsit d'imposar un criteri determinat. Per altra banda, no crec que siguin minvades les prerrogatives dels antics Col·legis, i per tant s'explica difícilment la pruija de tornar enrera pel sol gust de canviar de nom.

I per fi, encara trobo més paradoxal que la iniciativa surti de les comarques tarragonines, per quant aquestes són les que gaudiran de més beneficis amb l'estructura vigent. Si un instrument no fa la feina com cal, voleu dir que la millor tàctica és llençar-lo? Penseu que a voltes una modificació el deixa perfecte. I el camí d'aconseguir-ho no és gens complicat. Vivíem, i viurem, en règim democràtic que ha de facilitar totes les manifestacions de millora, i estigueu segurs que seran ben acollides les inquietuds dels qui desitgen una societat ideal.

I en darrer terme, me sembla que és molt aviat per a trobar-hi inconvenients prou greus per a demanar una anul·lació de l'Estatut. Jo diria que no ha passat prou temps per a dir tan categòricament que és inservible. Els defectes o imperfeccions que tingui, poden adobar-se amb modificacions al Reglament, que si el llegiu atentament i el compareu amb el de la Federació de Col·legis veureu com a penes hi ha diferència en les atribucions de cada estament.

Jo veuria amb veritable dolor que l'espurna eixida d'una comarca tarragonina abrandés la majoria dels meus companys. En aquestes hores que hom té la sensació clara de viure en un poble tractat com a vençut, actituds com aquesta de «campi qui pugui» diuen ben poca cosa a l'optimisme d'una raça esperançada en el seny i la constància dels seus fills.

La Vacunació del bestiar a Catalunya

Per Ramon Vilaró i Galceran

L'emprar sèrums i vacunes contra les epizooties del bestiar és un procediment que fa molts anys va introduir-se en la pràctica professional dels veterinaris catalans. Tant és així que l'any mil noucents dinou va muntar-se a Sarrià el Laboratori de l'«Instituto Veterinario de Suero vacunación», actualment traslladat a Madrid, i en aquest Laboratori, el primer de la nostra terra dedicat exclusivament a l'obtenció de sèrums i vacunes per a ús zootècnic, hi figuraven com a fundadors i col·laboradors veterinaris catalans.

Els companys de Catalunya en general entraren de ple, aleshores, en la tècnica i pràctica de la utilització de sèrums, vacunes, agresines i altres productes i preparats biològics contra les malalties infecto-contagioses de la nostra ramaderia.

Però, no sabem perquè, hi ha alguns veterinaris que s'han mostrat sempre rebeccs a utilitzar aquests mitjans tan valuosíssims en mans de professionals experts, i han fet una campanya sorda contra les vacunacions. El primer Veterinari (d. e. p.) que fou cap del serveis de Ramaderia de la nostra terra, sofria ja aquesta obsessió contra l'ús sistemàtic de les vacunes, i el seu deieble, que avui ocupa el seu lloc, tampoc és partidari decidit dels mitjans profilàctics vacunals.

La veritat és que actualment hi ha

companys —si bé, certament, en minoria exigua— dels quals ens consta que aconsellen els seus clients de no vacunar el bestiar i donen tota mena d'excuses per defugir la vacunació. Què vol dir tot això? Com pot explicar-se que hi hagin companys que no sols refusin l'arma més útil, la més segura i la que més èxits i més prestigi moral pot proporcionar-los, deixant de banda inclús la part material seva, però no la del client, sinó que, a més, es resisteixin a practicar la vacunació quan el ramader els hi demana?

Com pot, doncs, interpretar-se aquest fet paradoxal i quines causes poden influir en l'ànim d'aquests quants companys que defugen la pràctica de la vacunació contra les epizooties del bestiar?

Nosaltres creiem que la pitjor cosa que pot passar a un estament professional, és que per un malentès esperit de classe no es posin al descobert d'una manera decent, però amb una perfídia implacable, les tares i els defectes que roseguen la seva reputació, com a conseqüència lògica de les falles en l'exercici de la seva professió.

És per aquest motiu que no volem enganyar-nos i també perquè no ho creiem convenient als interessos de tots i cada un de nosaltres: per això tirem al dret.

Mentre hi hagi qui amb una vacuna

mixta pretengui prevenir la pesta i la septicèmia porcina; mentre hi hagi qui amb 8 ò 10 c. c. de sèrum com a màxim, vulgui guarir uns casos de mal roig, i a l'ensems que també algú pretengui vacunar contra la pesta amb 5 c. c. de sèrum i el virus corresponent per dosi de vacunació completa i, entretant es doni el cas que un cop obtingut el diagnòstic bacteriològic d'una infecció que amb una certesa força esperançadora ens permet d'albirar un èxit quasi segur de tractament, però que un cop obtingut el resultat de l'anàlisi, ens trobem que al company facultatiu ja no li interessa posar el tractament en pràctica perquè el cost del producte no deixa prou marge econòmic, els fracassos es comptaran per dotzenes: el veterinari no guanyarà prestigi ni honoraris, i el ramader —que, amb motiu, començarà a desconfiar dels seus serveis facultatius— tot el més es decidirà a buscar-ne un altre o bé, en últim cas, s'arriscarà a fer-s'ho ell mateix, puix que molt sovint per ací es comença.

És absolutament precís que el veterinari renunciï per a sempre a ésser un paràsit de la ramaderia. És necessari a tothora i a tot arreu, això sí, ésser-ne l'inspirador, el forjador, el vigilant i el guia. Cal que cada un de nosaltres, dins del lloc on actuem, mirem de conèixer i aprofitar totes les disponibilitats que el nostre terreny professional ens ofereixi i, per migrades que aquestes siguin, hem de quintuplicar-les amb el nostre esforç personal continuat, però sempre tenint en compte com una mena d'obligació sagrada el que no fallin mai aquells ressorts inherents a l'exercici de la nostra carrera que poden posar en

greu perill la riquesa pecuària del país que pel fet d'ésser confiada a les nostres mans tenim el deure ineludible de salvaguardar.

Per tots els mitjans al nostre abast és necessari que a Catalunya no quedi cap company que per la causa que sigui, ignori un dia més el que per a nosaltres i per a la ramaderia del nostre país representa l'èxit de les vacunacions ben fetes; cal fer arribar la veu a tots els recones de la nostra terra on hi hagi un veterinari que hi actuï, per demostrar-li que el fet material d'injectar amb una xeringa una dosi de virus, de sèrum o de cultius, etc., a un cap de bestiar, no és ni representa de bon tros la dècima part de la tècnica vacunal; cal anar explicant ben detalladament, de comarca en comarca, per personal apte i apropòsit per a dur a cap aquesta tasca de peregrinatge allisonador, que per assegurar l'èxit de la vacunació és necessari tenir en compte una pila de detalls precisos, d'oportunitat, de raça, clima, menjars, corrals i lloc de vacunació i que a més és convenient no desconèixer una colla de reaccions postvacunals que poden presentar-se, emmascarant els resultats, i que descurades un xic només, poden malmetre l'èxit de l'operació més ben feta, posant en entredit la perícia del professional i fins i tot la qualitat dels productes emprats.

Aquesta i moltes d'altres coses que tant poden i deuen fer-se en profit de la nostra ramaderia i en pro de la nostra dignitat i prestigi col·lectius, són les que esperem i confiem veure portades a cap pel Consell Directiu del Col·legi de Veterinaris de Catalunya.

ACTIVITAT DOCTRINAL

PERINEUMONÍA BOVINA / LA ARSENO-RESISTENCIA EN LA ARSENOTERAPIA DE ESTA ENFERMEDAD

Por Salvador Riera y Planagumá

Consagrada ya la arsenoterapia como uno de los métodos de curación de la perineumonía contagiosa bovina, el único hoy día con fundamento científico y resultados prácticos espléndidos, surge la necesidad de insistir é investigar en el fenómeno que dentro de esta terapéutica se presenta con harta frecuencia: la arseno-resistencia.

Palabra y concepto nuevos en Veterinaria, nacidos al calor de la arsenoterapia perineumónica, de la cual hoy deben considerarse corolario obligado, es la arseno-resistencia, fenómeno sumamente complejo y de difícil interpretación.

No se le ocultará al lector que al iniciar su estudio y profundizar en su mecanismo íntimo, voy a adentrarme en un terreno sumamente resbaladizo, por el desconocimiento que sobre este fenómeno tenemos en medicina veterinaria y al mismo tiempo porque sólo puede admitirse un superficial parangón con lo que acontece en humana, único punto de referencia con el que contamos.

Cierto es que en sifiliografía estos hechos son bastante conocidos pues bastará decir que el concepto de arseno-resistencia data, en medicina humana, del año 1910 y pueden en parte facilitarnos elementos de estudio, simplificando con ello una labor de por sí

ardua, pero no puede negarse que trabajos serios sobre esta cuestión dentro la esfera de nuestra medicina, están por hacer todavía.

La arseno-resistencia en abstracto, como concepción general, no es otra cosa que la ineficacia curativa del arsénico en enfermedades en las cuales este metaloide es considerado como su específico. El fenómeno en sí, fué señalado primeramente por Ravaut en 1910, el que llamó la atención sobre los fracasos de la medicación arsenical en el curso del tratamiento de los luéticos por el 606 y que posteriormente han sido reafirmados por una infinidad de clínicos, a pesar de la sustitución y mejor dosificación de los primeros productos salvarsánicos.

Es lo cierto, que en los comienzos de la era salvarsánica la arseno-resistencia era un hecho excepcional, hasta el punto de que gracias a esta medicación podía pretenderse blanquear rápidamente a un enfermo con manifestaciones de sífilides (2.º periodo de la lues). Hoy, cuando la técnica del tratamiento está más perfeccionada y mejor conocida y el práctico, más familiarizado con el manejo de éstos productos, esta pretensión no deja de ser ilusoria muchas veces, pues los casos de sífilis arseno-resistente han aumentado progre-

sivamente, hasta el punto de que en estos últimos años se ve con bastante frecuencia.

En Veterinaria la arseno-resistencia es casi desconocida y no porque este fenómeno deje de presentarse con bastante frecuencia, sino debido este desconocimiento a la dificultad clínica de su observación y al poco tiempo que la salvarsanoterapia perineumónica lleva entre nosotros, pues no ha entrado de lleno en nuestra práctica hasta hace unos dos o tres años.

Es innegable que algo curioso sucede en la arseno-resistencia ya que parece patrimonio exclusivo de determinadas enfermedades: sífilis en humana y perineumonía en Veterinaria. Que el salvarsan viene empleándose desde largo tiempo para la curación de distintas enfermedades y especialmente de la durina, creo innecesario indicarlo, y a pesar de ello no hay práctico que haya observado este fenómeno, por la sencilla razón de que no se presenta. Autoridad en la materia como Ciucca, desde 1919 a 1930 ha tratado 666 équidos durinados con salvarsan y ha obtenido el 99'25 % de curaciones y para nada nos habla de esta anomalía tan frecuente en la curación de la perineumonía.

Hace unos tres años al empezar por mi parte el empleo sistemático del novar en los perineumónicos, ni poseía experiencia alguna ni conocimientos reales sobre su empleo en el ganado vacuno y a pesar de ello los arseno-resistentes eran tan poco frecuentes que verdaderamente, jamás llamaron mi atención. En cambio, hoy, con mejor fundamento y más experiencia, con un fichero más numeroso y más completo, he de

confesar con sinceridad que veo aumentar en forma alarmante los enfermos arseno-resistentes que no reaccionan a la inyección de novar.

Así, cuando fruto de mis primeros escarceos, publiqué allá por el año 1932 en la «Revista Veterinaria de España» mi primer artículo sobre la arsenoterapia de esta enfermedad, las curaciones por el novar las evaluaba en un 92 % de los tratados y en cambio, ahora todos estamos conformes en que sólo se curan como máximo un 80 %. Este descenso en la curabilidad de la afección hay que cargarlo en cuenta a la arseno-resistencia, el complejo fenómeno que vamos a estudiar.

* * *

Es ya corriente en clínica bovina el empleo sistemático de los productos salvarsánicos y en especial del novarsenobenzol para el tratamiento curativo de la perineumonía contagiosa de este ganado. El tratamiento, de positivos resultados si se siguen escrupulosamente las normas que el método requiere, no cura a todos los enfermos; las estadísticas señalan como término medio un 75 a 80 % de curaciones de todos los bóvidos tratados, estando integrado el restante tanto por ciento por reses que por circunstancias varias, o no han sido influenciados beneficiosamente por el neo-salvarsán, o las complicaciones secundarias hacen estéril el tratamiento, terminando por muerte o sacrificio en vista del fracaso obtenido.

Debe advertirse que este porcentaje es susceptible de sufrir oscilaciones dentro ciertos límites, achacables a causas diversas, sumamente complejas y que no son del caso mencionar.

Dentro este 20 % de fracasos, descuellan por su importancia etiológica y numérica, un grupo perfectamente definido, constituido por la mayor parte de este porcentaje (un 75 a 80 %); grupo o conjunto de enfermos, que sin otra lesión orgánica alguna, salvo la propia perineumónica, no reaccionan benéficamente a la acción del novar.

El clínico se encuentra muchas veces en el curso de tratamiento de una cuadra perineumónica, con reses a las que el novar no ocasiona mejoría alguna a pesar de que a los enfermos anteriormente tratados de la misma cuadra han reaccionado y curado completamente por la acción del producto arsenical. Son los primeros, enfermos en los que a pesar de haber sido diagnosticada precozmente la infección; que a pesar de haber inyectado el novar cuando sólo llevaban cuarenta y ocho horas de temperatura y la percusión denotaba un sonido timpánico normal, la lesión perineumónica sigue su curso ascendente y la necropsia revela un pulmón con la lesión típica en plena actividad y la ausencia absoluta de toda otra tara orgánica o enfermedad secundaria o de complicación que justifiquen el empeoramiento y consecutivo sacrificio o muerte de la res enferma.

Por lo tanto podremos definir la arseno-resistencia, diciendo que ésta existe cuando las manifestaciones clínicas de la perineumonía no ceden en un plazo normal a un tratamiento normal, conforme a los datos de la experiencia corriente.

Esta definición, bastante ambigua por cierto, es admitida corrientemente en medicina humana (claro está que refiriéndose a la lues) y no hay inconveniente en aceptarla para la arseno-resistencia perineumónica, aún cuando no se haya fijado lo que debe entenderse por plazo normal de curación.

* * *

Debemos admitir tres factores etiológicos para explicar en el terreno de la hipótesis, el fenómeno de la arseno-resistencia y son: el agente causal (asterococo), el terreno (organismo enfermo) y el medicamento. Veamos cada uno de ellos y la intervención que puedan tener en la producción de tan curioso fenómeno.

El agente causal.—El asterococo no es un virus fijo, es decir, que presenta en su virulencia gradaciones sumamente variables. Según en que épocas del año, coincidiendo con los cambios atmosféricos bruscos y en general con el frío y la humedad, las epizootias de perineumonía adquieren a veces una benignidad notable o una agresividad insospechada. En la misma localidad y en cuadras atacadas al mismo tiempo, presenta la enfermedad, tipos diversos. Tan pronto hay local en que ataca a las reses con una enorme virulencia, en que las invasiones se siguen con rapidez y los enfermos presentan en dos o tres días fenómenos de macidez alarmantes, como hay cuadra en que la enfermedad toma un tipo abortivo, con invasiones leves y sumamente espaciadas, de benignidad halagadora.

Quiere esto decir, que o dentro la misma especie deben existir diferentes razas o variedades (mejor cuadraría esta última palabra) una de cuyas características diferenciales ha de ser su virulencia y poder de difusión, o bien admi-

tir una raza única, susceptible de exaltarse o atenuarse, según el ambiente o medio en que se desarrolle. Esta última suposición, la más cierta, por estar avalada por los hechos experimentales, es la que debe invocarse al explicar la arseno-resistencia, pues no sólo sería privativo del asterococo sus diferentes modalidades de virulencia, sino que por la acción de los agentes externos, productos químicos o compuestos biológicos, la transformarían o modificarían en distintos sentidos, según la especial manera de obrar de estos agentes.

Además, germen polimorfo por excelencia, podría adoptar formas de resistencia y quien sabe si algún tejido orgánico sea medio particularmente favorable al desarrollo de esta modalidad involutiva.

Ehrlich y Hata crearon razas de treponemas y espirilos arseno-resistentes empleando dosis mínimas, no curativas, permitiendo a los parásitos acostumbrarse a la acción de los arseno-benzenos.

Klaude, experimentando sobre el conejo, ha conseguido con inyecciones repetidas de débiles dosis de novar, conferir a una variedad de treponemas, cualidades arseno-resistentes transmisibles en pases sucesivos.

Se concibe por lo tanto una variedad espirilar (y quién dice espirilos, dice asterococos con los cuales tantas semejanzas morfológicas y culturales tienen) sometida durante repetidos pases (sobre sucesivos enfermos) a dosis no esterilizantes de arsenobenzol, acabar por volverse insensibles a este fármaco, lo que en el fondo sólo sería un fenómeno de mitridatismo puro. Por este procedimien-

to, ciertas variedades de asterococos adquieren mayor o menor arseno-resistencia y según que un enfermo sea atacado por una u otra variedad, se mostraría sensible o no al tratamiento arsenobenzénico.

Si los casos de arseno-resistencia aumentan en frecuencia, es que bajo la acción combinada del tiempo y de la generalización del tratamiento, la proporción de razas de asterococos con esta anomalía va en aumento, aunque, por suerte, en forma paulatina; esta arseno-resistencia parece pues adquirida y creciente.

Otro de los factores invocados para explicar el fenómeno que estamos estudiando, es

El terreno.—Para Yernaux la arseno-resistencia revela un estado especial de los humores del organismo en virtud del cual los arseno-benzenos no sufren las transformaciones necesarias para volverlos germicidas. Esta incapacidad orgánica ha sido invocada por diversos autores (Gougerot, Gilbert y otros), basándose en las observaciones de sífilis pluri-resistentes, es decir, a los tratamientos mixtos a base de arsénico, bismuto y mercurio indistintamente.

En estos casos, el fracaso es atribuido por los citados autores a la anergia del organismo, y basta entonces recurrir a la proteinoterapia no específica, para que el arsénico hasta entonces inactivo, cure estos accidentes luéticos pluri-resistentes; es el choc coloido clásico, dicen, el que ha transformado al organismo, volviéndolo alérgico.

No obstante, es lo cierto, que en medicina humana, casi siempre el arseno-resistente es bismuto-sensible y por lo

tanto la pluriresistencia medicamentosa se presenta en contados casos.

El mecanismo íntimo en virtud del cual pueda producirse esta adaptación del germen al producto arsenical inyectado, es aun hoy día de difícil explicación. Al parecer, la acción del agente germicida no es directa sobre el germen a destruir; interviene un tercer factor: el organismo.

Según Levaditi y en virtud de combinación entre el arsenical y las albúminas del organismo enfermo, se forman unos complejos próteometaloideos (toxi-albúminas arsenicales) que obran: 1.º Por espiroquetolisis directa; 2.º Por catálisis sobre los efectos esterilizantes de las células y los anticuerpos.

Si por motivos hasta ahora desconocidos, la toxi-albúmina no se forma o se forma en cantidad insuficiente o es demasiado estable para disociarse en tiempo oportuno y cantidad útil, ésta obrará poco o no obrará sobre el germen infeccioso y provocará una arseno-resistencia más o menos típica.

También la intervención de los leucocitos parece fuera de duda. La inyección de fuertes dosis de arsenical produce la crisis hemoclásica, traducible por una leucopenia inicial seguida de una leucocitosis reaccional intensa.

Al fin de cuentas, sea cual fuese la intervención del organismo en este proceso íntimo, hemos de convenir en que son ciertas las palabras de los Dres. Lacassagne y Lebeuf, cuando dicen: «En principio, aún admitiendo el papel del terreno en ciertos casos, creemos que es muy limitado. En efecto, si se tiene en cuenta el hecho de que la arseno-resistencia, muy rara al comienzo del

empleo de los arsenobenzenos, ha aumentado considerablemente de frecuencia, no se puede admitir como corolario, que el terreno haya sido modificado con el tiempo. La arseno-resistencia está en vías de recrudescencia. Hace falta pues buscar otra explicación a esta recrudescencia.»

El tercero y último factor invocado para explicar la anomalía objeto del presente trabajo, es

El medicamento.—En principio deben ser eliminadas las falsas arseno-resistencias debidas a dosis insuficientes, creadoras de razas asterocócicas con esta propiedad. Considero ocioso indicar que en perineumonía sólo es posible el tratamiento de asalto, las dosis masivas, pues pequeñas cantidades de fármaco, no tan sólo dan lugar a formas de resistencia del germen, sino que también al progreso de las lesiones pulmonares de por sí ya sumamente rápido.

El novar es un producto que a pesar de sufrir a partir de la hidrolita, manipulaciones siempre idénticas, contiene una riqueza en arsénico que varía del 18 al 21 %; no tiene por lo tanto una composición exacta. Esto acontece en todas las marcas existentes en el mercado y el sujeto arseno-resistente tanto lo es para el neo-salvarsán como para el sulfarsenol, rhodarsán y otros.

A parte su valor en metaloide, la tendencia general es hacia la elaboración de compuestos cada vez menos tóxicos en evitación de las terribles crisis nitritoides y de los otros accidentes consecutivos a su empleo, es decir, derivados con un máximo de parasitotropía y con una acción organotropa mínima.

Hay autores que afirman que al dismi-

nuir voluntariamente esta toxicidad se pierde paralelamente gran parte del poder germicida del fármaco; no parece sea teoría aceptable y verdaderamente no son los más los que se expresan en este sentido.

Por lo que llevamos dicho, puede verse que el problema etiológico de esta anomalía está aún por descifrar, no obstante no puede negarse que la acción del germen causal, con su polimorfismo, involuciones y apetencias, en el fondo ley de vida, va cada vez ganando mayor terreno y deja la acción del organismo, relegada a segundo término.

* * *

Desde un punto de vista puramente clínico, la arseno-resistencia perineumónica es bastante frecuente y susceptible de adquirir formas tan diversas que hacen difícil el encuadrarlas dentro límites precisos. Debe comprenderse que entre los enfermos tratados cuya curación se retarda solamente unos días (forma atenuada de arseno-resistencia) y los en que el novar en lugar de curarles los agrava (arseno-activación, forma rapidísima de la arseno-resistencia) existe toda una gradación imposible de someterla a normas fijas.

Por otro lado, la forma atenuada es sumamente imprecisa pues la lentitud en el proceso curativo es muy relativa, ya que no sabemos con precisión, valorado en unidades tiempo, lo que debe entenderse por plazo normal de curación.

No obstante creo pueden muy bien clasificarse estas anomalías en tres grados que de menor a mayor son: arseno-recidivas, arseno-resistencia típica, y arseno activación.

La arseno-resistencia típica está caracterizada por la acción nula o casi nula del novar sobre la marcha general del proceso perineumónico; el enfermo sigue el curso evolutivo de la infección y no denota influencia beneficiosa alguna por la acción de la medicación.

No hay ningún síntoma que permita sospechar al comenzar el tratamiento de un perineumónico, la existencia de esta anomalía; cuando uno se da cuenta es en el curso del tratamiento al observar la marcha cada vez más creciente de la afección. En el arseno-resistente la primera inyección de salvársán no ocasiona ninguna mejoría, continua la temperatura estacionaria o en franca alza, así como la postración, el pulso continua siendo rápido y la respiración acelerada, nulo el apetito y poca la actividad de la glándula mamaria. La segunda inyección dada a las 48 horas de la primera, se comporta exactamente como ésta. Las sucesivas inyecciones no mejoran en nada el cuadro sintomático que cada vez va haciéndose más sombrío y en lugar de la esperada mejoría, la persistencia de la temperatura y la aparición de la macidez, cada vez más extensa, del quejido y la pérdida absoluta del apetito, obligan al sacrificio del animal enfermo.

Así como el novar a las 24 horas de su inyección, determina en el individuo enfermo no-resistente, una baja de temperatura evaluable en más de un grado, para ascender dentro las siguientes 24 horas pero sin llegar jamás a rebasar la temperatura inicial, en forma que la gráfica se traduce en un continuo zig-zag, en el arseno-resistente la gráfica termométrica no sufre ninguna os-

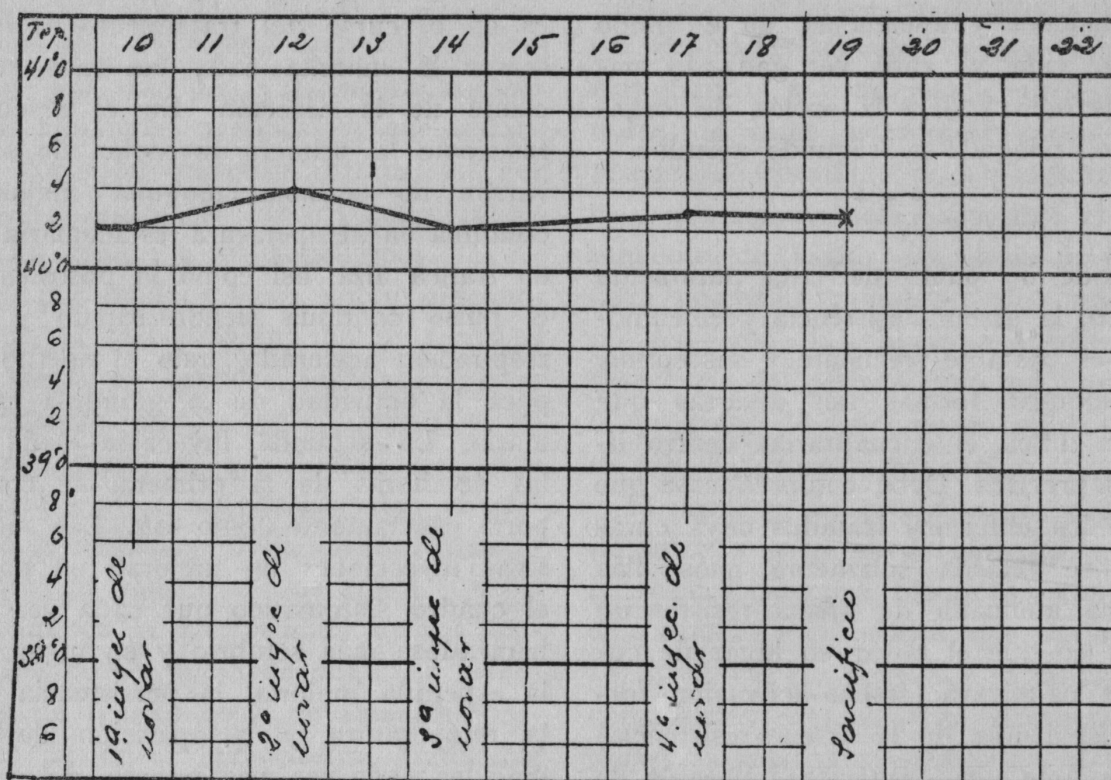
cilación, de manera que puede considerarse palognómico de la arseno-resistencia, cuando en el cuadro termógeno, venga ésta representada por una raya horizontal.

Prácticamente debe ser diagnosticado como enfermo resistente, la res que durante las 48 horas siguientes a la 1.ª inyección, no haya presentado oscilaciones termométricas de 0.5° como mínimum.

de la secreción láctea, escalofríos. Inyección de 5 grs. de neo-salvarsán.

12-2-934.—Continua la desgana absoluta. T.^o 40.4 . Postración completa. Sub-macidez a la percusión del pulmón derecho, mitad inferior. Inyección de 5 grs. neo-salvarsán.

14-2-934.—Macidez clara en la mitad pulmón derecho. La pérdida del apetito es completa, hay parálisis de

Gráfica de la ficha n.º 234, típica de arseno-resistencia

He aquí una ficha típica de arseno-resistencia:

FICHA N.º 234.—Vaca santanderina dedicada a lechera.

10-2-934.—La enferma alojada en cuadra sucia, presenta los síntomas de un nuevo caso perineumónico. T.^o 40.2 . Ausencia absoluta de macidez a la percusión. Muy poco apetito, disminución

la motricidad de la panza y del plano muscular intestinal, traducida por estreñimiento y meteorismo. T.^o 40.2 . Inyección de 5 grs. de neo-salvarsán.

17-2-934.—El cuadro es por demás descorazonador. No cede la temperatura que se mantiene a los 40.3° y la macidez se ha corrido al pulmón izquierdo. La desgana continua siendo absoluta y obliga a la alimentación láctea; la

postración enorme hace pensar en una bacteriemia.

19-2-34.—T.º 40'3. Sacrificio. La necropsia revela una lesión perineumónica extensísima en plena actividad con ausencia absoluta de lesiones secundarias.

Por regla general los primeros casos de enfermedad en una cuadra responden en forma normal al tratamiento salvarsánico. Los perineumónicos arseno-resistentes se presentan hacia la mitad o final del proceso invasor, en mescolanza con otros normales y sin obedecer a regla fija, y ligados casi siempre a una mayor virulencia del agente infeccioso, sin que pueda invocarse el medio en que se desarrolla, puesto que continúa siendo el mismo.

Es frecuente en estas cuadras encontrarse con algunos atacados que presentan una forma de perineumonía de marcha agudísima, caracterizada por la aparición brusca, sin prodromos, de una temperatura altísima y la rápida presentación de las lesiones pulmonares. Al asistir por primera vez a estos enfermos, se puede apreciar ya macidez clara a la percusión y cuando he querido culpar al vaquero de negligencia en la toma de temperatura, indicándole que la presencia de la macidez demostraba que la res estaba enferma y febricitante hacía ya unos 4 ó 5 días como mínimo, ha contestado que 48 horas antes no presentaba nada anormal ni el termómetro acusaba alza de temperatura.

Estos síntomas van acompañados de una pérdida absoluta del apetito y de la rumia, de una parálisis intestinal y de una postración general acentuada, expresión indubitable de la toxemia

que está en relación directa con la virulencia del germen productor.

Algo parecido ocurre al sífilógrafo, que según en qué épocas del año se le someten a tratamiento luéticos con manifestaciones secundarias aparecidas a los 15 ó 18 días de la presentación del chancro inicial, cuando normalmente el segundo periodo se presenta después de un lapso de tiempo mucho mayor. No otra cosa que la excesiva virulencia del treponema, puede ser el causante de tal anomalía.

Todos estos casos de evolución tan rápida, y sobre los cuales no me cansaré de llamar la atención, forzosamente deben achacarse a virulencia excesiva y adquirida del germen perineumónico, debida a causas que, a poco que se profundice en su estudio, aparecen bastante claras.

En la inmensa mayoría de los casos se trata de seres estabulados en locales en los que el asterococo por pases sucesivos por organismos enfermos, ya de la misma cuadra, ya procedente de cuadras próximas originarias de la infección, se ha exaltado hasta un límite insospechado. No es raro observar que este fenómeno azota con más intensidad a los enfermos alimentados deficientemente y alojados en cuadras sucias, con techo de madera, más ventiladas y con grietas en sus paredes, condiciones éstas las más apropiadas para albergar el germen invasor y permitir su aclimatación y exaltación subsiguiente. A pesar de que estas cuadras en tan malas condiciones higiénicas son las más propensas a enfermos de esta naturaleza, no todos ellos son arseno-resistentes, bastantes de ellos escapan a

esta modalidad, lo cual demuestra que el organismo enfermo y el medio ambiente juegan en su producción un papel secundario.

En apoyo de lo dicho, transcribo a continuación una ficha de una cuadra, interesantísima a este particular

«Cuadra X. Barcelona.—En Septiembre de 1933 empiezan a enfermar de perineumonía las vacas de esta cuadra, que cuenta con un efectivo de 29 reses. Comprobado post-mortem el primer caso, procedo a la vacunación preventiva del resto de vacunos. Aparecen en cortos intervalos siete invasiones, reaccionando todos los enfermos admirablemente al salvarsán, excepción de uno que debe sacrificarse por miocarditis secundaria. Terminó el tratamiento de estos casos mediado noviembre y recomendando se atienda en gran manera la prohibición de entrar ganado hasta transcurridos los tres meses.

Contra lo ordenado, a los pocos días entran cinco nuevas vacas, que no son vacunadas, tal es la confianza del dueño en el salvarsán. El último de Enero (es decir a los 2 y 1/2 meses de la aparición del último caso) enferma una de las vacas recién entradas, la que por arseno-resistencia es destinada al Matadero; el 8 de Febrero otra de las nuevas tiene el mismo fin por causas idénticas. A continuación y con ligeros intervalos enferman las tres restantes, las que después de un proceso evolutivo sumamente rápido y con una arseno-resistencia imposible de vencer por el neo-argirolo, han de ser sacrificadas por la gravedad de los síntomas que presentan.

* * *

Cuando un perineumónico resiste la acción del arsénico, debe cambiarse inmediatamente de orientación, apelando o bien a un anti-asterocócico diferente, o utilizando agentes no específicos capaces de modificar el organismo enfermo.

En la búsqueda de nuevos compuestos antiperineumónicos, me dirigí a las asociaciones del arsénico con el oro y la plata, que durante cierto tiempo gozaron de bastante predicamento en medicina humana. Al efecto, el profesor Castelli puso a mi disposición y con carácter puramente experimental, unas dosis de sus preparados, neo-argirolo I. C. I. y neo-crisolo I. C. I. He inyectado, por comparación con especie humana, dosis de dos gramos; los resultados no pueden ser más descorazonadores.

Las he empleado en individuos arseno-resistentes, en los que la primera dosis de novar no había ocasionado descenso térmico apreciable, inyectando cada 48 horas, dos gramos de neo-argirolo o neo-crisolo y bien a mi pesar cuantos enfermos he medicado en esa forma, han tenido que ser sacrificados por lo estéril del tratamiento. Además, el neo-argirolo tiene el inconveniente de dar soluciones de un color moreno oscuro, en forma que imposibilita el darse cuenta de la buena marcha de la inyección por no poder efectuar la clásica comprobación de la aspiración de pequeña cantidad de sangre.

Y si a ese inconveniente, no pequeño, añadimos el precio exorbitante que estos compuestos alcanzan en el mercado, forzoso será convenir en que estas asociaciones de neo y metal, no responden en

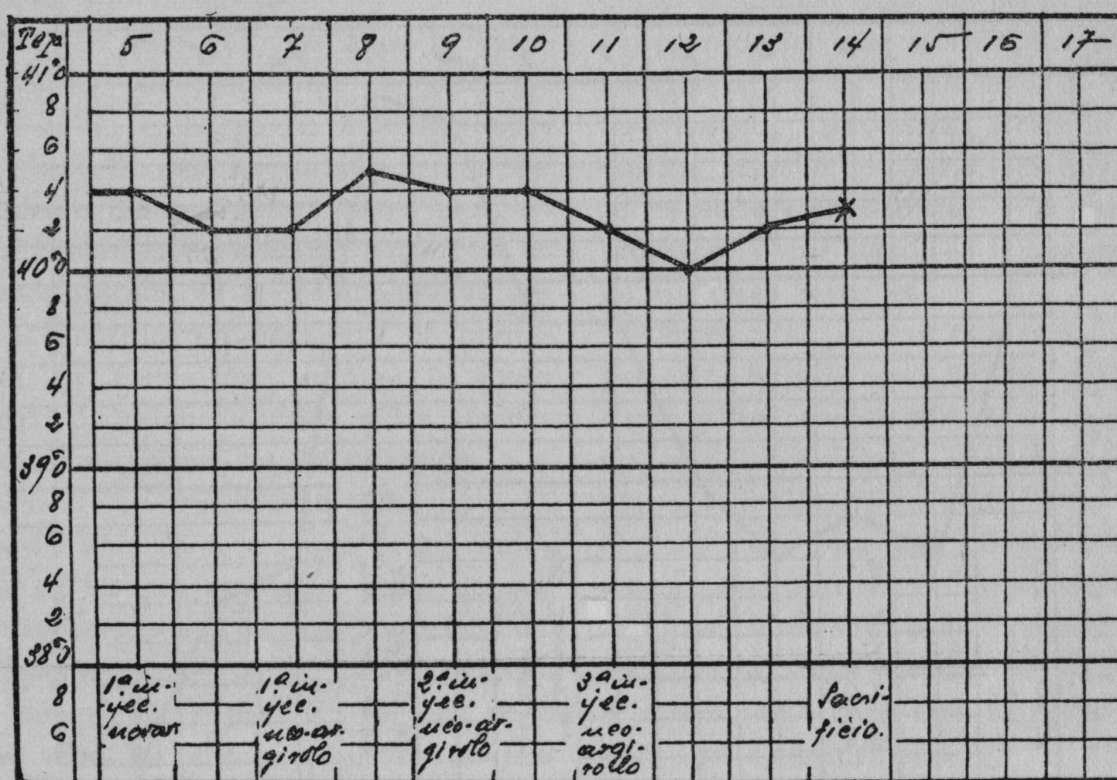
modo alguno al fin con que fueron utilizadas. (Ver gráfica adjunta).

Sólo en casos de falsa arseno-resistencia por insuficiencia en la dosis, he conseguido algún éxito, aun cuando creo que los mismos resultados hubiera obtenido, forzando algo más la dosis normal de neo. (Ver gráfica adjunta).

En vista del fracaso, pensé utilizar el bismuto o el mercurio, cuyas propie-

en suspensión en el mismo vehículo y permitiendo solamente la vía intramuscular, lenta aunque segura, vía no utilizable para los perineumónicos en los cuales el tratamiento de asalto es el único posible. He tenido pues que renunciar, por lo anteriormente expuesto, a las posibilidades que esta medicación podía depararme.

En dos enfermos he utilizado el cia-

Caso de verdadera arseno-resistencia, tratado por el neo-argirolo I. C. I.

dades germicidas son de un valor indiscutible. Sus sales empleadas en el hombre para tratar las arseno-resistencias, dan espléndidos resultados, puesto que la resistencia plurimedamentosa es excepcionalmente rara.

Pero, el eterno pero, las sales bismúcticas más manejables y exentas de toxicidad son el canfo-carbonato en solución oleosa y el yodo-bismutato de quinina

nuro de mercurio, por vía endorenosa, con malos resultados. No creo puedan ser utilizables los compuestos de hidrargyrio en la lucha contra la perineumonía.

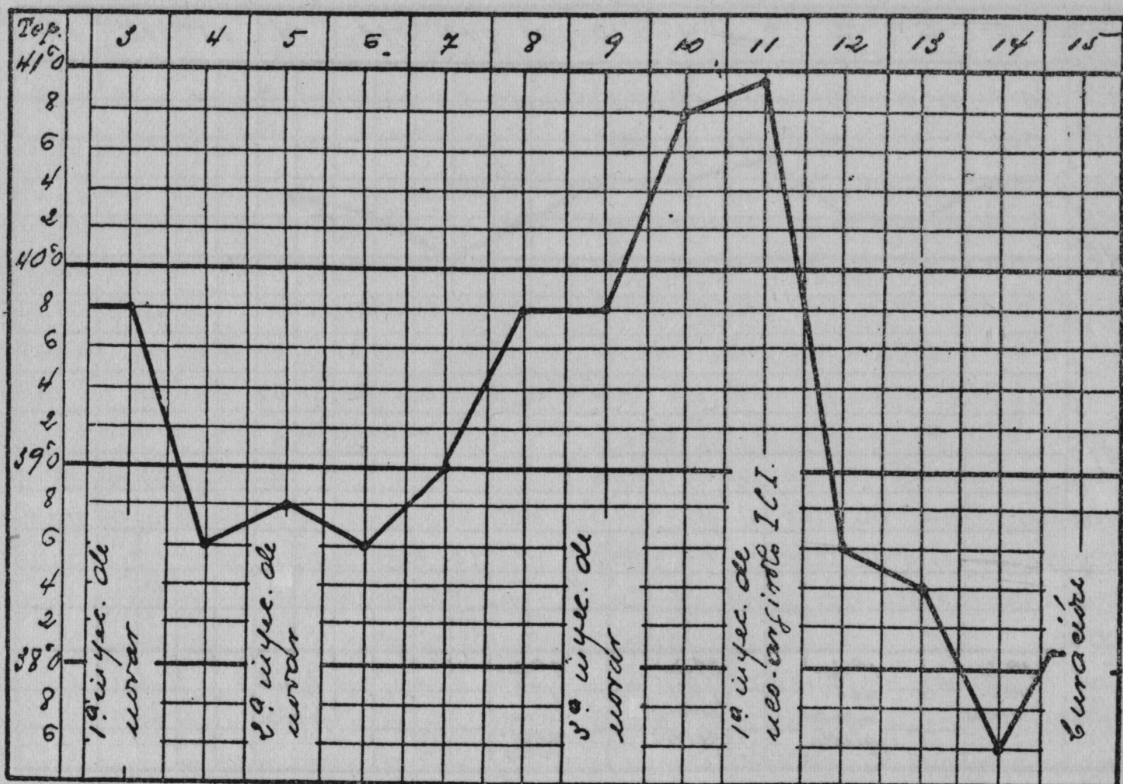
Puede recurrirse también, a falta de un buen asterocócico, a una medicación no específica capaz de modificar el organismo enfermo y cambiar favorablemente el medio en que el germen se desarrolla. Por ello deben aconsejarse las

curas de desintoxicación, la medicación tónica y los cuidados higiénicos, que aun en apariencia banales, no deben dejar de aconsejarse.

Hechos recientes sobre la alergia parecen abrir amplio horizonte a la terapéutica de «choc». Intenta explicarse la arseno-resistencia del terreno por una inercia humoral que esta terapéutica modificaría radicalmente.

después no he repetido las dosis y la mejoría ha desaparecido en el transcurso de las 24 horas siguientes; no obstante creo debe investigarse en este sentido, por ser el más racional y el que posiblemente puede dar agradables sorpresas.

No debo terminar estas cuartillas, sin dedicar párrafo aparte a un medio específico capaz de modificar preventiva-

Caso de falsa arseno-resistencia por insuficiencia de dosis

Fundado en ello, a dos enfermos resistentes he procedido a inyectarles simultaneamente con la segunda inyección de novar, 10 c. c. de «Yatrem vacuna 104», (solución de caseína), en inyección subcutánea y a ambos lados de los costillares. El «Yatrem» a las 24 horas ha producido una reacción sorprendente, traducida en una mejoría del estado general, sumamente acusada. Cierto que

mente el organismo y evitar los casos de arseno-resistencia; me refiero a la vacunación perineumónica preventiva.

La vacunación, en realidad provoca una inmunidad adquirida y por lo tanto es un agente específico que modifica con anterioridad al ataque perineumónico, al organismo sujeto a esta contingencia, mucho más probable en cuanto éste se alberga en local infectado. No

quiero entrar en las eternas discusiones entre los partidarios y adversarios de la vacunación, ni seré yo quien aporte razones más o menos científicas para llevar al convencimiento del lector mi manera de pensar. En la clínica me desenvuelvo y, a ella me debo; bajo esta faceta pues, quiero enfocar la cuestión.

Ante todo una afirmación: los resultados obtenidos con la vacunación preventiva son mediocres.

Durante estos últimos años la vacunación se ha practicado en gran escala y sin embargo ha sido imposible el evitar la marcha cada vez más ascendente del mal. Hará unos años, en esta ciudad la perineumonía aparecía en otoño, atacaba en forma intensa durante el invierno y desaparecía en primavera, de forma que durante la época estival podía considerarse a los bóvidos ciudadanos libres de la infección. Actualmente se presenta en todas las épocas del año, en forma que ya es enzoótica en nuestra ciudad, a pesar de que la vacunación está sumamente extendida.

Tengo clientes a los cuales practico la vacunación sistemática de sus reses dos veces al año y a pesar de ello algunas veces han sido visitados por la perineumonía. A principios de este año, una cuadra vacunada hacía tres meses, contrajo la enfermedad en forma tan aguda que en el lapso de 7 días hubo 8 nuevas invasiones. Como este caso podría citar muchos más.

Verdaderamente, si la vacunación preventiva tuviera un valor absoluto, no habría perineumónicos, tanto es el uso y abuso que de esta práctica se ha hecho. Y no entremos en pequeños detalles, pues quizá habría lugar a for-

mular un «yo acuso» contra los laboratorios que más que albergues de la Ciencia son templos al dios Mercurio.

A pesar de ello, son bastantes los casos en que la vacunación da excelentes resultados. Y como demostración, ya que no me duelen prendas, véase la ficha siguiente:

«Cuadra N. - Sabadell.—Contaba con un censo de 80 vacas lecheras al empezar el primer caso de perineumonía. En un mes han sido sacrificadas, sin someterlas a ningún tratamiento, 35 reses. Soy llamado para tratar a fondo esta cuadra, vista la gravedad del mal, que se extiende enormemente, y la primera providencia que tomo, es la vacunación de las reses restantes.

Aparecen dentro las tres semanas siguientes, 8 enfermos, de los cuales 4 curan y los otros 4 por arseno-resistencia son sacrificados. La rapidez en la propagación ha disminuído, pero ante el poco éxito obtenido, obligo a la revacunación; a partir de aquel momento cesan las invasiones y la enfermedad se da por extirpada después del plazo de 3 meses, sin tener que lamentar ningún otro contratiempo.»

Por ello creo obligado vacunar sistemáticamente todas la cuadras en cuanto aparezca el primer caso de perineumonía, práctica que debe seguirse, cuando menos en evitación de arseno-resistencias, sobre las cuales tantas cosas tenemos que aprender y resolver y que es de desear sea en día no lejano.

Y basta por hoy. Que este pequeño trabajo sea inicio de estudios sobre el particular y que la experimentación y discusión razonada sean la guía en este camino tan árido.

Els Serveis Tècnics d'Agricultura

Per Enric Sala

La lectura del primer número de «La Veterinària Catalana», butlletí del Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya, bon començament d'una publicació indispensable a la nostra terra, ens ha fet veure la recança dels veterinaris pel fet que en l'estructuració del govern autònom, només a darrera hora, i encara en forma minimitzada, fossin tinguts en compte. Es dolen sobretot que en la reorganització dels Serveis Tècnics d'Agricultura, de la Generalitat, hagin estat apartats del control zootècnic, malgrat llur creença, possiblement fonamentada, de tenir una superioritat de coneixements en aquestes matèries.

És trist que pel favoritisme que presidí tot el que depenia del Departament d'Agricultura de la Generalitat, els homes que havien estudiat Zootècnic no poguessin mostrar tot el que sabien, i, en el cas de resultar provada la superioritat de llurs coneixements, indiscutablement corresponia a un d'ells la direcció del Servei Tècnic de Ramaderia. Això no fou possible perquè algú tenia compromisos adquirits, i calia portar a aquell lloc una persona determinada, que havia excel·lit extraordinàriament en la cria i engreixament de porcs.

El mateix succeí però agreujat, en la reorganització de la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura, on el darrer conseller tenia necessitat de portar-hi una determinada persona, un Cap del Departament de Sanitat. Amb un De-

cret, donant-li les gràcies, fou acomiadat el qui fins aleshores havia portat aquella direcció, el senyor Jaume Raventós. La reorganització consistí a convocar un concurs restringit, al qual només podien prendre part quatre o cinc persones. Naturalment, només hi acudiren dues, un còndid i un espavilat que sabia a benefici de qui es feia aquell simulacre. Perquè reeixís, calia apartar del Tribunal que havia de fallar el concurs, les persones competents, i així es féu. Però no s'adonaren que un dels concursants, precisament el qui havia d'aconseguir el nomenament, no reunia les condicions indispensables per a poder prendre part en el concurs. Així i tot, fou nomenat. El concursant perjudicat protestà i apel·là, i no hi hagué altre remei que convocar un nou concurs, passant prèviament al Departament d'Agricultura aquell senyor que pertanyia a Sanitat. Un tribunal format per persones incompetents—que encara no han estat perseguides judicialment—es prestà a fallar sobre una tècnica en la qual no entenia.

Si els veterinaris catalans, en produir-se el primer abús, haguessin protestat ostensiblement, per tal com la raó estava de llur cantó, no ens hauríem hagut de doldre del que passà posteriorment, i no ens trobaríem que la persona que creuen incompetent per a ésser Cap del Servei Tècnic de Ramaderia de la Generalitat, lloc que guanyà en la for-

ma que tanta irritació els causà, per la gràcia del senyor Comorera i la complicitat de quatre o cinc senyors sense cap mena d'escrúpols, sigui avui, a més de Cap d'aquell Servei, Director de tots els Serveis.

Naturalment que per als llocs de responsabilitat guanyats en mala forma hi ha sempre la possibilitat d'anullar-los, corregir les arbitriietats i fer que siguin proveïts justicierament, que és el que caldrà fer així que a la Generalitat es faci vida normal, si és que hi ha el propòsit que el Departament d'Agricultura, en mala hora fusionat amb el d'Economia, doni el rendiment que cal esperar d'un actuació seriosa i activa, però perquè sigui així, cal que d'antuvi sigui apartat tot el que per tal de desvirtuar aquella acció, possiblement beneficiosa i fecunda, hi mesclaren els socialistes.

Cal procedir, doncs, a una reorganització total del Departament; cal procedir, amb totes les garanties que calgui, al nomenament de nou Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura, al qual s'ha d'assignar un sou decent, que ha d'ésser, almenys, de 15.000 pessetes anuals, per un Tribunal de persones prestigioses i competents, per a fallar l'opo-

sició o el concurs, el qual cal que sigui ampli. Cal proveir, novament, el càrrec de Cap de Serveis Tècnics de Ramaderia, mitjançant oposicions a les quals puguin concórrer els veterinaris, jutjades per un tribunal seriós i competent, i assignar una remuneració per a aquest càrrec i els altres de la mateixa categoria, d'almenys 9.000 pessetes anuals. No hem de permetre que el crèdit que aquests Serveis es van guanyar a pols, en l'època de la Mancomunitat, sigui migrat, en perjudici de tota l'economia catalana.

Pel deliri de grandeses i per les ambicions personals i polítiques de quatre dictadoretts, hem perdut barroerament l'avinentesa que l'estructuració de l'Autonomia ens oferia. La possibilitat d'ésser els primers a Espanya en organització agrària s'ha esvaït, potser per sempre més. Ara, posant-hi la millor voluntat, si arribem a compensar l'extensiu per l'intensiu, ja farem prou. I és ben segur que no reeixirem si els joves pagesos capacitats no ens ajuden a bandejar els demagogs i pseudotècnics que pertorben, encara avui, la vida de l'agricultura catalana.

(De la secció *Agricultura*,
de «La Veu de Catalunya»)

Preguem a tots els companys que vulguin exterioritzar les llurs opinions sobre problemes de la Veterinària catalana, recordin que les planes del nostre Butlletí són obertes a tots els criteris. No els serà posada altra limitació que la que pugui dictar l'expressió més correcta. Les opinions dels nostres companys mereixen sempre el respecte i l'acolliment més cordial. Altrament, és prou de doldre que les lluites internes i les nostres diferències no puguin ésser ventilades a casa nostra mateix.

ACTIVITAT DEL COL·LEGI

ACTA DE LA REUNIÓ GENERAL EXTRAORDINÀRIA, celebrada el
30 de Novembre de 1934

Companys assistents: Vives, Budallés, Oriol, Gurri, Urúe, Jofre, Riera (Josep), Albiol, Tarragó, Vidal Munné, Corominas (Jaume), Esteban, Perea, Ballesta, Carreras, Planas, Sèculi, Franquesa, Corcoy, Vilaró, Brugal, Cortès, Villalonga, A. de las Comas, Patiño, Isasi.

Excusen la seva presència els companys Danès i Puigmartí.

La Mesa: Amela, Monsalvatje, Pallí, Martí Morera, Llobet i Gratacòs.

Presideix el Sr. Gratacòs acompanyat pels Srs. Amela, Pallí, Monsalvatge i Martí Morera, de la Comissió liquidadora de l'extingit Col·legi. El president obre la sessió a les 4.35 amb assistència dels senyors anotats al marge.

El Sr. Amela llegeix l'acta de la sessió general extraordinària celebrada el dia 29 de Juny de 1933, que s'aprova.

Acte seguit es llegeixen unes comunicacions dels companys Danès i Casabosch i altres, excusant l'assistència.

ORDRE DEL DIA

Fall del Concurs Zootècnic.—És llegida l'acta del Jurat qualificador del Concurs, el qual falla repartint el premi de mil pessetes entre les quatre memòries presentades, les quals són: 1.ª «La Ramaderia Catalana per l'abastiment de carns - Lema: Carn fa carn»; 2.ª «El passat, el present i l'avenir de la producció catalana, per al proveïment de carns - Lema: El grau de civilització d'un poble es mideix pel nombre dels

seus animals domèstics (Richar du Contal)»; 3.ª «El passat, el present i l'avenir de la producció catalana per al proveïment de carns a Catalunya - Lema: Catalunya rica i plena»; 4.ª «La producció animal de carns a Catalunya - Lema: Sense Veterinària no pot haver-hi ramaderia pròspera». Obertes les pliques corresponents resulten autors de les esmentades memòries els següents companys: de la 1.ª, el Sr. Joan Bugés Tarrida; de la 2.ª, el Sr. Jaume Pagès; de la 3.ª, el Sr. Josep Sèculi, i de la 4.ª, el Sr. Ramon Vilaró.

Premi Turró.—És llegida pel senyor Amela l'acta del Jurat qualificador d'aquest Premi, el qual falla atorgant-lo a l'únic treball presentat: «Contribución experimental al estudio de la inmunidad anticarbuncosa - Lema: Devain», del qual és autor el Sr. Josep Vidal Munné.

Abans de repartir els premis esmentats el Sr. Gratacòs diu unes paraules en honor dels concursants als premis «Con-

curs Zootècnic» i «Turró» perquè serveixin d'estímul per l'avenir i per la dignificació de la Veterinària.

Amb aplaudiments recullen els premis els Srs. Vilaró i Sèculi, del Concurs Zootècnic, i també el Sr. Vidal, que se li ha atorgat el premi Turró. Es dediquen també uns aplaudiments als Srs. Bugés Tarrida i Pagès, qui es troben absents.

Acceptada la constitució de les Delegacions de Barcelona - ciutat i Barcelona-circumscripció, és suspesa per uns minuts la sessió, per tal que els companys puguin posar-se d'acord per al nomenament dels qui han de formar les juntes de dites delegacions:

Barcelona - ciutat.—És acceptada per aclamació l'única candidatura presentada, integrada pels Srs. Danès, President; Salvador Riera, Secretari; Joan Pallí, Caixer; J. Jofre Petit, vocal representant del Consell, i els Srs. Antoni Riera Adroher i Josep M.ª Vilarig, com a vocals.

Barcelona - circumscripció. — També per unanimitat és acceptada l'única candidatura presentada que és la següent: President, A. Brugal; Secretari, R. Vilaró; Tresorer, B. Carbó; Vocal, J. Pujoldevall.

Ponència financera.—S'aprova que els Srs. Caixer i Comptador de la comissió liquidadora continuïn com a representants de l'extingit Col·legi en tot quant faci referència a refundre les mútues dels diferents ex-Col·legis de Catalunya, però amb intervenció dels senyors Secretari i Caixer de la Delegació de B.-circumscripció. En la discussió intervenen els Srs. Vilaró, Amela i Gratacòs.

Estat de comptes.—El Sr. Monsalvatge llegeix unes dades referents a l'estat de comptes del Col·legi, la vida jurídica del qual fineix avui, resultant tenir al Banc Urquijo, 98.000 ptes. nominals i unes 12.000 ptes. en metàl·lic, i proposa que aquest capital quedi inamovible mentre no s'hagin refós les mútues, per a així fer front a les necessitats de la mútua. I així s'aprova.

El Sr. Pallí fa referència als companys morosos i el Sr. Monsalvatge proposa excloure'ls dels beneficis de la mútua, prèvia la comminació de posar-se al corrent dels deutes que tenen amb l'ex-Col·legi de Barcelona, durant el termini de quinze dies; i així queda acordat amb el beneplàcit de tots els assistents.

Fixació de domicili social.—S'accepta per unanimitat que tant la Delegació de B.-ciutat com la de B.-circumscripció, fixin el seu domicili al que ho és del Col·legi de Veterinaris de Catalunya—Portaferrissa, n.º 10, 1.er

El Sr. Pallí exposa a la general l'assumpte de dos empleats que l'ex-Col·legi té al seu servei des de fa 25 ò 30 anys, dels quals, en finir jurídicament el Col·legi de Barcelona, és precís determinar-ne llur situació. = Demanar que quedin com a empleats al servei de les Delegacions de B.-ciutat i de B.-circumscripció = jubilar-los = o donar-els-hi una indemnització de conformitat amb les lleis socials, o bé passar-los al Col·legi Únic.

El Sr. Sèculi adverteix que si el Col·legi Únic té facultats per a nomenar personal no pot prendre's un acord en aquest sentit, però que és partidari que ambdós empleats quedin com a tals a

les Delegacions. El Sr. Esteban advoca també per la continuació dels referits funcionaris, que han complert sempre amb el seu deure. El mateix desitja el Sr. Amela però sense prejutjar el que el Col·legi Únic i les Delegacions puguin determinar sobre l'assumpte.

Els Srs. Brugal i Monsalvatge són partidaris de que els dos empleats quedin com a tals a les Delegacions B.-ciutat i B.-circumscripció, però no creuen prudent recomanar-los al Col·legi Únic perquè un d'ells és vell i amb poques aptituds per la feina que s'haurà de fer en dita entitat professional. Finalment

amb intervenció dels anteriors companys s'aprova, a proposta del Sr. Pallí, que les juntes de les Delegacions resolguin amb justícia què cal fer.

A proposta del Sr. Monsalvatge i amb satisfacció dels assistents s'aprova que del fons de l'extingit Col·legi sigui pagat al Col·legi Únic el que correspon satisfer-li com a quota de cada col·legiat. Totseguit, eren prop les sis, el President dóna la reunió per acabada.

El Secretari,
F. Amela

Conforme :
El President,
J. Gratacòs

CONCURS ZOOTÈCNIC DEL COL·LEGI VETERINARI DE BARCELONA

A la ciutat de Barcelona, a quatre de Gener de mil noucents trenta-quatre, reunits En Joaquim Gratacòs Massanel·la, President del Col·legi Veterinari de Barcelona, En Joan Homedes Ranquini, Professor de Zootècnia i Genètica de l'Escola de Veterinaris de Madrid, En Miquel Vilarrasa Alemany i En Josep Vidal Munné, veterinaris, nomenats tots quatre per formar part del Tribunal censor dels treballs presentats al Concurs Zootècnic, organitzat pel Col·legi Veterinari de Barcelona, les condicions de qual concurs foren fetes públiques per l'anomenat Col·legi el mes de Gener de 1933.

Considerant que al dit concurs foren presentades 4 memòries, amb els lemes següents: «Sense Veterinària no pot haver-hi Ramaderia pròspera», «Carn fa carn», «Catalunya rica i plena» i «El grau de civilització d'un poble es mideix pel nombre d'animals domèstics».

Considerant que tots i cada ú dels membres del Tribunal han tingut a ple-

ret les anomenades memòries per tal de fer-se càrrec del seu contingut.

Resultant que cap de les memòries, a judici del Tribunal, no té mèrit absolut per ajustar-se a les condicions fixades pel concurs, no obstant lo qual en totes elles s'hi veu un esperit de millor encert i bona voluntat en fer-les.

Resultant que es fa precís, atenent l'esperit que va impulsar al Col·legi en obrir el seu primer Concurs Zootècnic, estimular el treball dels professionals que han concorregut al concurs.

FALLEN:

Que el premi de mil pessetes sigui distribuït a raó de dues-centes cinquanta pessetes a cada una de les quatre memòries presentades i deixar sense efecte el segon premi de cinc centes pessetes.

En el domicili social del Col·legi de Barcelona.

(Signatures)

DREMI TURRÓ DE 1933

En Pere Gonzàlez, Director del Laboratori Municipal, En Gaietà Lòpez Lòpez, Inspector general d'ensenyament i Labor Social de la «Dirección General de Ganadería de la República» i En Pere Farreras, Veterinari, Metge Militar i Director de la «Revista Veterinaria de España», nomenats pel Col·legi Veterinari de Barcelona per a constituir Jurat qualificador dels treballs aspirants al Premi Turró.

Resultant que els hi ha estat sotmesa la Memòria que té per lema «Davaine» i l'enunciat del tema anomenat així: «Contribución experimental al mecanismo de la inmunidad anticarbuncosa».

Resultant que el precitat treball és

l'únic que els hi ha estat sotmès a la seva consideració.

Resultant que tots i cada un dels signants han pogut tenir a pleret el treball en qüestió per tal de formar-ne judici.

Considerant, per majoria, que el treball «Contribución experimental al mecanismo de la inmunidad anticarbuncosa» té mèrits suficients per aspirar al Premi Turró

FALLEN:

Que pot ésser concedit el Premi Turró 1933, al treball més amunt esmentat, el lema del qual és intitulat: «Davaine».

Barcelona, 31 Juliol 1934.

(Signatures)

CICLE DE CONFERENCIES

Atenent l'acord de la darrera Assemblea, estem preparant una sèrie de Conferències sobre temes de la nostra actuació professional, temes que tenim encomanats als companys que hem considerat més especialitzats en les matèries a tractar.

Dintre breus dies, per carta i per la premsa diària, tindreu esment del programa i la data d'inauguració.

Pròximament serà organitzat un Curset de Tècniques d'inspecció i elementals de Laboratori.

Feu el petit sacrifici d'assistir a totes les manifestacions culturals que organitzi el Col·legi. Si així ho feu en sortireu sabent quelcom de nou, conreareu l'esperit de companyonia i donareu una prova de consideració i d'agraïment alhora, als companys que s'esforcen a oferir-vos una síntesi de llur cultura.

LLISTA DE SENYORS COL·LEGIATS

DELEGACIÓ DE BARCELONA - CIUTAT

- Joaquim Abadia Arregui.—7.º Artillería Ligera.
- Evarist Agràs Martorell. — Sant Roc, 3 (Hostafrancs).
- Ferran Amela Eixarch.—Caspe, 63, 2.ºn, 2.ª
- Alfred Albiol Gas.—Passeig de Gràcia, 110, pral.
- Angel Alfonso Lòpez. — Diputació, 32, 3.ºer, 1.ª
- Joan Bages Tarrida. — Londres, 195, 1.ºer
- Josep Ballesta. — Sarrià, 196.
- Antoni Bergua Jordan. — 4.º Artillería Ligera.
- Josep Colomer Carreras. —Diputació, 90.
- Joan Centric. — 4.º Artillería Ligera.
- Alfons Carreras. — Bruch, 164, 2.ºn, 1.ª
- Angel Cortès. — Nàpols, 277, 3.ºer 1.ª
- Ciril R. Danès Casabosch. — Salmeron, 121, 2.ºn, 2.ª
- Leandre Escasany. — Ample, 12.
- Enric Esteban. — Dragones de Montesa.
- Manuel Estévez. — Llansà, 14.
- Pere Farreras. — Puixet, 35, torre (S. G.)
- Benigne Garcia Neira. — Urgell, 112 i 114, entl.
- Jaume Gras Regàs. — Sant Pau, 120, Ferreria.
- Nicolau Jesús Gimenez. — Rios Rosas, 45, 1.ºer, 1.ª, (S. G.)
- Joaquim Gratacòs. — Comtal, 9, 1.ºer, 1.ª
- Emili Irujo Inda. — València, 201, 5.ª, 1.ª
- Joan Jofre. — València, 269, 2.ºn
- Ramon Luera Puente. — Casanova, 32.
- Pau Martí Freixas. — Corts, 509, 1.ºer, 1.ª
- Josep Màs Alemany. — Travessera, 110.
- Josep Mas Elias. — Tavessera, 116.
- Jaume Massanella Gatell. — Clot, 93, 1.ºer, 1.ª (S. M.)
- Jaume Mata Segarra. — Església, 13, entrl. (Hospitalet).
- Rogeli Martínez Cobo. — Ludovico Pio, 10, 1.ºer, 2.ª
- Jordi Monsalvatge. — Passeig de Vall-doreig, 3 (Sant Cugat del Vallès).
- Bartomeu Palmer Vidal. — Mallorca, 219, 4.º, 2.ª
- Joan Pallí Rodriguez. — Campoamor, 38 (Horta).
- Marià Perea Casamajor. — Fulton, 21,
- Lluís Plaza Garcia. — Aribau, 22, 2.ºn 2.ª
- Emili Porta Pascual. — St. Antoni Abat, 6, 3.ºer
- Josep Pujol Camillo. — Via Laietana, 23, 3.ºer, 2.ª
- Andreu Pujol. — Major del Clot, 25.
- Joan Planas Ruhí — Villarroel, 102, 1.ºer, 2.ª
- Andreu Pèrez Belloso. — Nàpols, 266, 3.ºer, 1.ª
- Antoni Riera Adroher. — Salmeron, 107, 1.ºer
- Josep Riera Gustà.—Salmeron, 12, 1.ºer
- Salvador Riera Planagumà. — Av. Francesc Lairet, 184, 1.ºer
- Angel Sabatés Malla. — Rda. Sant Antoni, 58, 2.ºn 2.ª
- Lluís Salvans. — Aragó, 404, 1.ºer, 2.ª
- Emili Sobreviela. — Consell de Cent (Caserna del 21 Terç Guàrdia Civil).
- Josep Sanz Royo. — Diputació, 191, pral.
- Francesc Sugrañes. — Corts, 534, 2.ºn

- Esteve Trull Domenech. — Corts, 494, pral. 1.^a
Vicents Tarragó. — Villarroel, 46, pral. Bibià Urúe Pèrez. — Balmes, 94.
Josep Verdaguer Asmarats. — Sant Andreu, 217.
Josep M.ª Villarig Giner. — Provença, 365, 4.º, 2.^a
Josep Vidal Munné. — València, 206, pral. 2.^a
Pau Vidal Balaguer. — Claris, 29, entresol.

DELEGACIÓ DE BARCELONA - CIRCUMSCRIPCIÓ

- Ernest Abadal Sallés. — Sallent.
Marià Agustí Morellon. — Sabadell.
Josep Alabau Mercader. — Pineda.
Boi Aleu. — Sant Boi del Llobregat.
Josep Asturgo Puet. — Montcada.
Josep Bagué Ruhí. — Calella.
Francesc d'A. Barriga Busquets. — Quintana Baixa, 117. — Badalona.
Josep Bayés. — Balenyà.
Carles Bertran. — França, 18. — Sant Antoni de Vilamajor.
Albert Brugal. — Vilafranca del Penedès.
Jaume Capdevila. — Manlleu.
Benet Carbó. — Vilanova i La Geltrú.
Salvador Carol. — Vilanova i La Geltrú.
Ramon Carreras. — Manresa.
Jaume Casant Matamala. — Calaf.
Miquel Casas Maymó. — Sant Boi del Llobregat.
Lluís Clotet. — Cardona.
Eudald Codina Boadas. — Sant Feliu del Llobregat.
Eudald Codina. — Tordera.
Ramon Coll Bech. — Olesa de Montserrat.
Antoni de las Comas Doy. — Carrer Amples. — Arenys de Mar.
Jaume Corcoy Juandó. — La Pobla de Lillet.
Jaume Corominas Amich. — Vic.
Francesc Corominas. — Centelles.
Andreu Cussó Aimerich. — Creu, 51. — Badalona.
Camil Dalmau. — Sabadell.
Climent Farràs. — Sabadell.
Josep Fatjó Fatjó. — Vic.
Artemi Feliu. — Consell de Cent, 269, 1.er
Joaquim Folch Casanovas. — Vilafranca del Penedès.
Josep Franquesa Vilarrubias. — Igualada.
Pau Freixas. — La Garriga.
Marcellí Galofré. — Santa Caterina, 21. — Igualada.
Ramon Garangou. — Masnou.
Antoni Génova Ferrer. — Berga.
Joaquim Giménez. — Terrassa.
Antoni Gurri. — Sant Celoni.
Josep Llobet Sastre. — Granollers.
Pasqual Mach. — Esparraguera.
Antoni Martí Morera. — Calaf.
Antoni Martínez Guillén. — Santa Perpètua de la Moguda.
Josep Masforroll. — Gironella.
Jaume Mauri Riera. — Cardedeu.
Josep Molist Tenas. — Moià.
Josep Molist (fill). — Moià
Antoni Moragues Garau. — Torre Malla. — Martorell.
Josep Oriol. — Malgrat.
Francesc Patiño Molina. — Creu Coberta, 61. — Farmàcia.
Pere Pedro. — Muralla de Sant Domènec. — Manresa.
Salvador Pou Massó. — Doctor Robert, 28. — Granollers.

- Rosend Puigdemon. — Puigreig.
 Valentí Puigmartí. — Sant Sadurní de Noia.
 Jesús Pujol-Devall Boreu. — Sant Feliu de Torelló.
 Joan Riera. — Granollers.
 Josep Riera Sanlleu. — Prat del Llobregat.
 Josep Rius Bertran. — Carretera, 73.— Molins de Rei.
 Enric Romero Terrades. — Cardedeu.
 Juli Rúbio Binués. — Guixeras, 41.— Badalona.
 Eudald Sala. — Carretera de Cardona. — Manresa.
 Josep Sala. — Artés.
 Cristòfor Salas Xandri. — Sant Josep, 25. — Mataró.
 Tomàs Sardà Vives. — Caldes de Montbui.
 Ildefons Torra. — Terrassa.
 Jaume Torras Roig. — Sant Pere, 93, 1.er Badalona.
 Joan Torrent. — Prat de Llusanès.
 Jaume Tresserras. — Granollers.
 Joan Valls Pardo. — Sant Martí Sarroca.
 Joan Vidal. — Hospitalet.
 Ramon Vilaró Galceran. — Murillo, 96. — Rubí
 Miquel Vilarrasa. — Rbla. 31.— Vic.
 Miquel Villalonga Cañadell.— Sant Quirze de Besora.
 Joan Villanueva. — Mollet.
 Adolf Vives Homet. — Ripollet.
 Jaume Xirinachs Mora. — Prat del Llobregat.

DELEGACIÓ DE GIRONA

- Salvador Agustín Lomeña. — La Junquera.
 Joan Alcalde. — Girona.
 Antoni Alemany. — Riudellots de la Selva.
 Francesc Auquer. — Verges.
 Salvi Ayats. — Sant Joan de les Abadesses.
 Joan Batlle. — Cervià de Ter.
 Ildefons Bausells. — Ribes del Fresser.
 Andreu Benito. — Girona.
 Josep Blanch. — Lloret de Mar.
 Joan Blanch. — Blanes.
 Francesc Bonal. — Castelló d'Empúries.
 Josep Bonal. — Castelló d'Empúries.
 Miquel Bosch. — Bordils.
 Joan Bosch. — Sant Hilari.
 Baldiri Bosch. — Esponella.
 Carles Bosch Clos. — Capmany.
 Albert Bremon. — Banyoles.
 Pere Castellà. — Anglès.
 Jaume Clavaguera. — St. Joan les Fonts.
 Josep Codina. — Santa Coloma de Farnés.
 Narcís Colls. — Figueres.
 Josep Comas Danès. — Banyoles.
 Josep Condom. — Rupià.
 Pere Condom. — Rupià.
 Enric Coris. — Cassà de la Selva.
 Narcís Coris. — Llagostera.
 Abdon Costa. — Besalú.
 Cels Costa. — Lladó.
 Jaume Cufí. — Palafrugell.
 Joan Daniel. — Hostalrich.
 Joan Descals. — Olot.
 Isidre Deulonder. — Cervià de Ter.
 Jaume Fàbregas. — Figueres.
 Josep Fàbregas Canal. — Girona.
 Enric Guàrdia. — Albous.
 Joan Guifré Seguí. — Amer.
 Josep Juncà. — Ripoll

- Enric Lluch. — Sarrià de Ter.
Jaume Massanella. — Banyoles.
Lluís Masaneda. — La Bisbal.
Laureà Padrosa. — Tortellà.
Joan Marull. — Figueres.
Josep Marull Pagès. — Torroella de Montgrí.
Jaume Pagès Basach. — Girona
Lluís Piferrer Noguera. — Vidreres.
Joan Pla. — Serinyà.
Josep Plana. — Santa Pau.
Joaquim Poch. — Girona.
Màrius Pumarola. — Sant Pere Pescador.
Martí Pumarola. — Borrassà.
Albert Puigdevall. — Olot.
Jacint Ribas. — Camallera.
- Josep Ricart. — Viloví d'Onyar.
Josep Roca Alegret. — Girona.
Andreu Rost. — Pau.
Julià Rost Berta. — Girona.
Horaci Ruiz. — Puigcerdà.
Joan Sala. — Camprodon.
Francesc Serras. — Salt.
Carles Torrent. — Olot.
Antoni Torrent. — Puigcerdà.
Geroni Torrent. — Olot.
Jaume Thos. — Santa Coloma de Farnés.
Joan Verdaguer Estrach. — Girona.
Francesc Vergés. — Armentera.
Albert Vidal. — Sant Feliu de Guíxols.
Joan Vidal. — Sant Feliu de Pallarols.
Pere Vilar. — Celrà.

DELEGACIÓ DE LLEIDA

- Artur Anadon Piris. — Lleida.
Llorenç Baquer Monclús. — Tàrrrega.
Jaume Barri Illa. — Bellvís.
Josep Bergués Solé. — Borges Blanques.
Salvador Bertrant Sirvent. — Seu d'Urgell.
Josep Bieto Vilà. — Serós.
Francesc Blàvia Serra. — Lleida.
Màrius Blàvia Serra. — Lleida.
Marc Boleda Minguella. — Guimerà.
Josep Boqué Farré. — Ibars d'Urgell.
Francesc Bordalba Armengol. — Lleida.
Cosme Capdevila Muñoz. — Albí.
Jesús Capdevila Boix. — Arbeca.
Antoni Capdevilla Valls. — Belcaire d'Urgell.
Ubaldo Carner Mirats. — Sudanell.
Ramon Coiduras Mascuello. — Cervià.
Juli Cóièra Amigó. — Sant Martí de Maldà.
Ricard Costa Folguera. — Tèrmens.
Remigi Espar Rocamora. — Orgañà.
- Carles Faixa Fagés. — Pobla de Segur.
Carlos Faixa Fontelles. — Bellver.
Angel Gavas Saura. — Seu d'Urgell.
Rodolf Gonzer Ota. — Borges Blanques.
Lluís González Mangé. — Verdú.
Josep Huguet Arrufat. — Mollerussa.
Blai Martret Moles. — Seu d'Urgell.
Emili Mas Solé. — Manresa.
Miquel Mateu Ballester. — Almatret.
Jaume Miquel Sala. — Guissona.
Asenci Mir Aldomà. — Torregrossa.
Ramon Miret Aixelà. — Espluga Calva.
Lluís Monseny Comabella. — Balaguer.
Alexandre Mora Galangau. — Mongay.
Antoni Morelló Cases. — Esterri d'Aneu.
Josep M.ª Nogués Manresa. — Puigvert de Lleida.
Antoni Palau Abella. — Mayals.
Josep Palau Badia. — Artesa.
Josep Pallarès Baget. — Granadella.
Josep Parellada Giribert. — Almacelles.
Francisco Paul Ferro. — Almenar.

Joan Pellisé Vigas. — Solsona.
 Marcellí Piquer Abadal. — Castellserà.
 Enric Piquer Albareda. — Linyola.
 Miquel Piquer Albareda. — Fuliola.
 Pere Poch Sabanés. — Pons.
 Antoni Prim Miquel. — Torrefarrera.
 Joan Pucurull Marimon. — Ciutadilla.
 Sebastià Ramon Prats. — Tàrrega.
 Màrius Ribé Monjorn. — Anglessola.
 Ramon Ribó Sambola. — Guissona.
 Marcellí Roger Gardeñes. — Alguaire.
 Francesc Roger Fornés. — Bell-lloch.
 Josep Roger Justo. — Bellvís.
 Josep Rodríguez Morcillo. — Llardecans.
 Jaume Roselló Capell. — Juneda.
 Antoni Sala Timoneda. — Vilanova de
 Bellpuig.

Josep M.ª Sala Timoneda. — Bellpuig.
 Víctor Manuel Salagaray. — Tarroja.
 Eduard Samplon Moré. — Torà.
 Pasqual Sanz Mompó. — Artesa de Segre.
 Eusebi Santaulària. — Palau d'Anglesola.
 Lluís Sanz Masot. — Alcarraz.
 Joan Sardà Vives. — Tremp.
 Jaume Segarra Montserrat. — Arbeca.
 Antoni Solsona Blasco. — Alcarraz.
 Francesc Trenc Pena. — Almenar.
 Leopold Vicens Font. — Solsona.
 Llucià Vidal Rodés. — Betrén (Escunyan).
 Ricard Vila Romeu. — Lleida.
 Ramon Vilalta Font. — Cervera.
 Josep Vilanova Pallerola. — Agramunt.

DELEGACIÓ DE TARRAGONA

Francesc Albiol Bailach. — Amposta
 Francesc Albiol Villabí. — Godall.
 Josep M.ª Alexandre Besora. — Cornudella.
 Llorenç Arbós Gavaldà. — Vendrell.
 Càndid Beltri Cid. — Amposta.
 Josep Beltri Garcia. — Prat de Compte.
 Manuel Birbe Blasi. — Vendrell.
 Pere Bonet Fortuny. — Reus.
 Pere Canals Fuster. — Pobla de Montornés.
 Francesc Civit Català. — Valls.
 Frederic Colma de Jesús. — La Cènia.
 Jaume Comas Escalona. — Santa Bàrbara.
 Marià Espuis. — Vilaseca.
 Miquel Esteban Serrano. — Horta de Sant Joan.
 Frederic Ferré Aguiló. — Perelló.
 Càndid Forasté Sanahuja. — Tarragona.
 Francesc Forcadell. — Batea.

Demetri Fraile Sarrià. — Miravet.
 Angel Garreta Zanuy. — Falset.
 Josep Gaya Jesús. — Roquetes.
 Josep Gomà Escarrà. — Arbós.
 Ramon Gomà Malla. — Torredembarra.
 Antoni Gomis Rovira. — Montbrió de Tarragona.
 Cosme Guiu. — Espluga de Francolí.
 Josep Lucema. — Alcanar.
 Joan Llop Amer. — Mora d'Ebre.
 Jaume Masalles Camps. — Montblanch.
 Rosend Margalef Saladié. — Vandellós.
 Baldiri Marina Castellví. — Morell.
 Germà Martí Febrer. — La Cava (Tortosa).
 Josep M.ª Martori Marco. — Montroig.
 Ernest Mestre Ferrús. — Tortosa.
 Domènec Monfort. — Sant Carles de la Ràpita.
 Joaquim Monserrat Vericat. — Tortosa.
 Agustí Moral Pedreny. — Reus.

Josep M.ª Navarro Roig. — Ulldesona.
Antoni Povill Povill. — Xerta.
Josep M.ª Puell Gavaldà. — Alcanar.
Ezequiel Puell Povill. — Paüls.
Anicet Puigdollers Rabell. — Tarragona.
Artur Punyed Bartos. — Constantí.
Joan Queralt Rodríguez. — Sarreal.
Joaquim Querol. — La Cava (Tortosa).
Joan Rius Bertran. — Valls.
M. dels Sants Riverola Riu. — Cambrils.
Pere Rovira Sanromà. — Selva del Camp.

Angel Salas Domènech. — Riudoms.
Josep Santos V. Serrano. — Benisanet.
Joan Serres Serra. — Vinebre.
Xavier Sicart Solé. — Gandesa.
Antoni Solé.—Santa Coloma de Queralt.
Josep Soler Vives. — Reus.
Joan Torelló Clarasó. — Pont d'Armentera.
Pompeu Vall Rodon. — Tarragona.
Josep Vall Vernet. — Tarragona.
Joaquim Vallès Reguera. — Tortosa.
Marià Vicente Serrano. — Flix.

JUNTES CONSTITUIDES DE LES DELEGACIONS

En la reunió general tinguda al local del Col·legi de Barcelona el dia 30 de Novembre de 1934, per aclamació va-

ren ésser votades aquestes Juntes per Barcelona - ciutat i Barcelona - circumscripció, respectivament:

DELEGACIÓ DE BARCELONA - CIUTAT

President:

C. R. Danès Casabosch.

Secretari:

Salvador Riera Planagumà.

Vocals:

Antoni Riera Adroher

Josep M.ª Vilarig.

Caixer:

Joan Pallí.

Vocal representant del Consell:

J. Jofre Petit.

DELEGACIÓ DE BARCELONA - CIRCUMSCRIPCIÓ

President:

Albert Brugal Llorens.

Secretari:

Ramon Vilaró i Galceran.

Caixer - comptador:

Benet Carbó.

Vocal:

Jesús Pujoldevall.

DELEGACIÓ DE GIRONA

El Col·legi Veterinari de Girona va procedir a la constitució de la seva Delegació i nomenament de la Junta i representant al Consell del Col·legi Veterinari de Catalunya, amb la següent forma:

President:

Jaume Pagès Basach.

Secretari:

Enric Coris Guart.

Tresorer:

Pau Vilar Carreres.

Vocal representant al Consell:

Jaume Fàbregas Fàbrega.

DELEGACIÓ DE TARRAGONA

En Junta General, celebrada el propassat dia 11 dels corrents, foren elegits, per als càrrecs que s'indiquen, els senyors col·legiats següents:

President de la Delegació Intercomarcal:

Joan Rius Bertran.

Secretari:

Angel Garreta Zanuy.

Tresorer-comptador:

Ramon Gomà Malla.

Suplents:

Marià Espuis

Artur Punyed.

Representant de la Delegació Intercomarcal al Ple del Consell del Col·legi:

Càndid Beltri Cid

Propietari.

Marià Espuis

Suplent.

Vocals nomenats per formar part de la

Comissió organitzadora dels cabals del Col·legi:

Francesc Civit

Josep Soler

Propietaris.

Jaume Massalles

Alfred Artiga

Suplents.

Noticiari

El curset del Professor Jean Verge

El dia 15 del corrent va començar a Madrid una tanda de lliçons pràctiques i teòriques, donades pel Prof. Verge de l'Escola d'Alfort.

Versaren sobre virus filtrants, anatoxines i titulació de sèrums terapèutics. El curs limitat a especialistes de laboratori, fou ben concorregut de veterinaris, metges i apotecaris.

Tant les lliçons pràctiques que tingueren lloc a l'Institut de Biologia animal, com les conferències a l'Escola de Veterinària, foren interessantíssimes i meravellósament exposades. El professor Verge, és un mestre perfecte que sap fer sempre molt escoltades les llurs exposicions.

Va finir el Curs amb un cordial banquet d'homenatge, en el qual, ultra els cursetistes hi assistiren les més destacades personalitats de la Veterinària espanyola.

Acord digne de remarcar

Segons notícies que tenim l'Ajuntament de Girona ha aprovat i publicat un nou reglament d'higienització de la llet per tal de fer efectiu un millor control sanitari, tant de la procedent dels establiments de la ciutat com de la importada dels pobles de la rodalia. En el nou reglament es dóna una importància essencialíssima a la tècnica Veterinària, en el que fa referència a la inspecció i anàlisi de llet.

Per aquest motiu felicitem l'Ajuntament de Girona, que tan bé sap preo-

cupar-se per la salut dels seus habitants, felicitació que fem extensiva als companys d'aquella població a l'encertada actuació professional sanitària dels quals, amb tota seguretat, es deu el fet d'aquest èxit en el reconeixement dels nostres serveis per a la salut pública.

Reunió del Ple

El dia 28 dels corrents, a les 4 de la tarda, es celebrarà Reunió del Ple de la Directiva del Col·legi Oficial de Veterinaris de Catalunya, en el nou estatge social —Portaferrissa, 10, 1.er—sota el següent Ordre del Dia:

Modificacions del Reglament.

Relacions amb l'A. N. V. E.

Col·legi d'Orfes.

Mútua Veterinària.

Efectes Oficials.

Pressupost.

Orientacions professionals.

Posició del Col·legi en relació al Govern de la Generalitat.

Errada a corregir

Degut a una equivocada interpretació de l'original que ressenya l'acte de la Reunió General Extraordinària del dia 30 de novembre, ha resultat que en el fall del Concurs Zootècnic i en fer menció dels autors premiats, ha sortit desfigurat el primer cogom del company Joan Bages Tarrida. Esperem que tant l'amic Bages com els demés companys, sabran dispensar-nos aquest lapsus involuntari.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA PRÈVIA CENSURA

Nou estatge social

El Col·legi de Veterinaris té
casa pròpia

Portaferrissa, núm. 10 - 1.er

Des de 1.er de desembre, totes les oficines i
dependències professionals hi són instal·lades

Servei de Secretaria, tots els dies de 4 a 6

Biblioteca per a ús de tots els col·legiats

Servei de Cafè i sala de tertúlies.

LA NOVA RESIDENCIA CAL QUE SIGUI

La Casa del Veterinari

PORTAFERRISSA, 10 - 1.er

Quatre
prestigis universals vinculats
a una organització nacional
al servei de
la nostra Ramaderia

Laboratoris PITMAN MOORE Co.
INDIANÀPOLIS i SIOUX CITY - ESTATS UNITS d'AMÈRICA

Sèrum Clarificat i Concentrat sense precipitat ni escuma i virus d'alta potencialitat contra la peste del porc, Agresines, Bacterines i Bacterines mixtes.

Laboratoires des Vaccins PASTEUR pour l'Étranger - París

Vacunes Pasteur : Anticarbuncoses doble i única; contra el mal roig del porc. Vacuna contra la Perineumonia de les vaques, i altres productes biològics d'ús veterinari.

Institut de Serotherapie de Toulouse
Professors Veterinaris LECLAINCHE i VALLÉE

Sèrum d'alta concentració «Leclainche» contra el mal roig del porc. Vacuna única contra el carbuncle simptomàtic.

Laboratoire de Bactereologie de Laigle (França)

Director: Dr. BLAIZOT, antic cap de l'Institut «Pasteur» de Tunis

Productes : Sèrum P-N; Vacuna Susor; Nator B.
Veritables específics ESPECIALMENT ESTUDIATS
per prevenir i guarir les malalties mixtes del porc, i
prevenir l'avort epizòdic de les vaques.

Demani fulletons científics

AGENCIA GENERAL:

Stat. Anma. DE REPRESENTACIONS I COMERÇ

Carrer dels Angels, 18 - BARCELONA - Telèfon 14936